

3. Бондаренко Є. П. Оцінка інструментів митного регулювання та їх вплив на стан лібералізації зовнішньої торгівлі [Електронний ресурс] / Є. П. Бондаренко // Інноваційна економіка. – 2014. – № 5. – С. 230-235. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/inek_2014_5_45

Іван Кізіма

Тернопільський національний економічний університет
Науковий керівник: канд. екон. наук., доцент Ткачик Ф.П.

УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕДУР МИТНОГО ПОСТ - АУДИТУ В УКРАЇНІ З УРАХУВАННЯМ ДОСВІДУ

Розвиток світового господарства визначається глобальними інтеграційними процесами, пов'язаними з досить тісною співпрацею країн та тенденціями створення єдиного ринку.

Курс на євро інтеграційні процеси та лібералізацію зовнішньоекономічної діяльності, прискорення транскордонної торгівлі з країнами Європи та посилення впливу зовнішньої торгівлі на економічний розвиток України обумовлює необхідність вдосконалення заходів щодо забезпечення захисту національних інтересів та підвищення рівня зовнішньоекономічної й митної безпеки країни.

У цьому контексті набуває актуальності посилення контрольно-перевірної функції митних органів у напрямку проведення митного пост - аудиту, як сучасної форми митного контролю.

Питання організації та вдосконалення митного контролю, проблеми митного пост - аудиту як форми митного контролю досліджували такі науковці та фахівці практики як І.Бережнюк, А.Войцещук, О.Вакульчик, О.Дем'янюк, П.Пашко, А.Крисоватий, С.Герчаківський, С.Терещенко, Л.Пісьмаченко, М.Харкавий, С.Коляда, Є.Корнієнко, Н.Єсипчук, Т.Єдинак, Ф.Ткачик, В.Єдинак, В.Фоменко та інші.

У навчальній та науковій літературі неодноразово наголошувалося на відсутності єдиного визначення пост-митного аудиту. Зустрічаються такі терміни: «post-customs audit», «post customs control». Однак, незважаючи на різноманітність категоріального визначення, сутність усіх понять зводиться до того, що митний пост - аудит розуміють, як зведення до мінімуму «пропускних» митних процедур та здійснення митного контролю через подальше поглиблення перевірки суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності після факту митного оформлення товарів і транспортних засобів [3, с. 72]

Митний пост-аудит має велике значення для ефективного здійснення митного контролю, тому постійно потребує свого удосконалення.

Саме розробка ефективної форми митного контролю та аудиту сьогодні дозволяє митним підрозділам ДФС України виконувати основні свої завдання:

– виконання та контроль за додержанням законодавства України з питань митної справи;

- захист економічних інтересів України;
- здійснення відповідного митного контролю та митного оформлення товарів і транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України, вдосконалення форм і методів їх здійснення [1].

Спираючись на практику розвинених країн можна виділити орієнтири розвитку митного пост – аудиту, які можна здійснювати в Україні. Так, Л.М. Письмаченко вказує на доцільність запровадження у практику митного контролю проведення перевірок не тільки в момент перетину митного кордону, але й протягом певного часу після митного оформлення вантажу. Така система діє у Франції, суть її полягає у тому, що під час перетину митного кордону представниками митних органів Франції фундаментально перевіряється близько 5% імпорту та 1% експорту вантажів. Інші 95% підлягають контролю протягом виділеного часу після оформлення митних документів [4, с. 77].

Щодо практики Європейського Союзу, то в процесі гармонізації болгарського митного законодавства із законодавством Європейського Союзу було прийнято відповідні зміни до Закону про митницю, якими було регламентовано основні положення для проведення митного пост - аудиту у приміщеннях економічних операторів шляхом перевірки всієї документації кожного оператора, що має прямий чи опосередкований зв'язок з імпортованими чи експортованими товарами, тобто його виробничих, бухгалтерських, банківських та інших документів, а також безпосередньо самих товарів, якщо вони є в наявності [2, с. 26].

Значною подією є внесення суттєвих змін до Митного кодексу ЄС 2013, які набрали чинності з 1 травня 2016 р. Відповідно, кожна країна Євросоюзу повинна привести національне законодавство до нових правил. Зміни стосуються організації та здійснення митного аудиту щодо збільшення терміну зберігання митних документів з 3-х років до 10 років. Митниця має право при проведенні перевірок перевіряти документацію протягом 10 років та при виявленні порушень донараховувати податки [5].

На сьогоднішній день документальні перевірки дотримання вимог законодавства України з питань державної митної справи, у тому числі своєчасності, достовірності, повноти нарахування та сплати митних платежів, проводяться органами ДФС не пізніше закінчення 1095 днів.

Таким чином, митний пост - аудит є перспективним напрямком діяльності ДФС України для підвищення контролю за дотриманням митного законодавства України, а також підтримки курсу України на євроінтеграцію. Оскільки, в Україні така форма контролю є новою, тому потребує розвитку і наближення до міжнародних стандартів, необхідне подальше удосконалення законодавчої бази та методичного забезпечення проведення пост-аудиту суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності митними підрозділами ДФС України.

Література:

1. Вакульчик О. М. Використання досвіду ЄС в побудові системи законодавчого та методичного забезпечення митного пост - аудиту в Україні /

О. М. Вакульчик, Т. С. Єдинак, О. О. Книшек // Вісник Академії митної служби України. Серія: «Економіка». – 2013. – № 2 (50). – С. 11–23.

2. Віденов А. Митний пост-аудит: практика болгарських колег / А. Віденов, Н. Сідлецька // Митниця. 2010. № 12 (73). С. 26-27.

3. Єдинак Т.С., Єдинак В.Ю. Постмитний аудит як фактор забезпечення економічної безпеки країни: зарубіжний досвід та українська перспектива // Вісник академії митної служби України. 2008. № 4. С. 70-76.

4. Пісьмаченко Л. М. Напрямки вдосконалення системи контролю й аудиту в митній службі та її роль у забезпеченні економічної безпеки України // Матеріали конфер. «Митна політика України в контексті європейського вибору: проблеми та шляхи їх вирішення». 2003, Академія митної служби України, м. Дніпропетровськ. С. 77-78.

5. New customs valuation rules in the European Union: get read) for 2016. URL: <https://www.pwc.com/ml/en/tax/documents/new-custom-valuation-rules-in-eu.pdf>

Тамара Когут

Тернопільський національний економічний університет
Науковий керівник: канд. екон. наук, доцент Ткачик Ф.П.

АКЦИЗНЕ ОПОДАТКУВАННЯ ТЮТЮНОВИХ ТА АЛКОГОЛЬНИХ ВИРОБІВ В УКРАЇНІ ТА КРАЇНАХ ЄС

Проблеми акцизного оподаткування в Україні є досить важливими, адже одними з головних практичних завдань держави є збільшення доходів до бюджету, ліквідація його дефіциту. Останнім часом частка акцизного податку на тютюнові та алкогольні вироби у структурі Зведеного бюджету України стрімко зростає. Незважаючи на підвищення ставок акцизного податку на ці товари, кількість їхнього вживання не зменшується, що негативно впливає на структуру витрат населення, а також здоров'я нації та на рейтинг нашої країни по рівні вживання алкогольних або тютюнових виробів серед інших країн ЄС. Це свідчить про недосконалість регулюючої функції акцизного податку. Також велика кількість незаконного виготовлення алкогольної та тютюнової продукції, призводить до недостатньої кількості надходжень грошових коштів до бюджету країни від акцизного податку.

Мета роботи полягає в дослідженні теоретичних та практичних аспектів акцизного оподаткування тютюнових та алкогольних виробів в Україні, моніторингу процедур адміністрування акцизного податку в Україні та країнах ЄС, а також формуванні рекомендацій для покращення національної практики адміністрування акцизного податку.

Акцизний податок – це один із непрямих податків на окремі види товарів, визначені ПКУ, який включається до ціни цих товарів. До підакцизних товарів в Україні належать:

- спирт етиловий та інші спиртові дистиляти, алкогольні напої, пиво;